

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «МУТА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF MUTA v. UKRAINE)**

(Заява № 37246/06)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

31 липня 2012 року

ОСТАТОЧНЕ

31.10.2012

Це рішення набуло статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Мута проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Дін Шпільманн (*Dean Spielmann*), Голова,
Марк Віллігер (*Mark Villiger*),
Карел Юнгвірт (*Karel Jungwiert*),
Боштян М. Зупанчич (*Boštjan M. Zupančič*),
Анн Пауер-Форде (*Ann Power-Forde*),
Ганна Юдківська (*Ganna Yudkivska*),
Андре Потоцький (*André Potocki*), судді,

та Стівен Філіпс (*Stephen Phillips*), заступник Секретаря секції,
після обговорення за зачиненими дверима 10 липня 2012 року
постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявою (№ 37246/06), яку 30 серпня 2006 року подав до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) громадянин України, пан Іван Вікторович Мута (далі – заявник).

2. Заявника, якому було надано правову допомогу, представляла пані Н.О. Бордунова, юрист, яка практикує у м. Київ, Україна. Уряд України (далі – Уряд) представляла його Уповноважений, пані В. Лутковська з Міністерства юстиції України.

3. Заявник стверджував, зокрема, що розслідування його скарг на жорстоке поводження приватної особи пана К. було неефективним.

4. 17 січня 2011 року про заяву було повідомлено Уряд.

ФАКТИ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

5. Заявник народився у 1988 році та проживає у селі Олександрівка, Україна.

A. Події 14 червня 2000 року

6. 14 червня 2000 року заявник, якому було 11 років, грав у футбол зі своїми друзями. Двоє 15-річних хлопців забрали їхній м'яч. Заявник намагався повернути м'яч, і він та його друзі почали кидати каштани в

інших хлопців. Один з хлопців, К., у відповідь кинув камінь, який потрапив у ліве око заявника. У результаті заявнику було діагностовано струс мозку. Внаслідок цього він осліп на ліве око.

В. Кримінальне впровадження щодо К.

7. 20 червня 2000 року Свердловська районна лікарня, куди заявник звернувся після події, поінформувала Свердловський МВ УМВС України в Луганській області про заподіяння заявнику тілесних ушкоджень третьою особою.

8. Уряд зазначив, що того дня батько заявника звернувся до міліції зі скаргою щодо заподіяних його сину тілесних ушкоджень. Однак згідно з твердженнями Уряду того дня батько заявника просив припинити усі слідчі дії, оскільки він «не мав жодних скарг і відмовився давати будь-які письмові пояснення чи проходити судово-медичну експертизу». Уряд надав копію письмової заяви, нібито підписаної батьком заявника. Заявник стверджував, що його батько ніколи не писав подібної заяви.

9. 24 червня 2000 року міліція відмовила у порушенні кримінальної справи у зв'язку з відсутністю складу злочину.

10. 10 липня 2000 року батько заявника клопотав до міліції про порушення кримінальної справи щодо К.

11. 13 липня 2000 року міліція відмовила у задоволенні клопотання у зв'язку з відсутністю складу злочину.

12. 21 серпня 2000 року прокурор м. Свердловськ скасував постанову від 24 червня 2000 року та направив справу до міліції для проведення додаткової перевірки.

13. 29 серпня 2000 року Свердловське відділення судмедекспертизи дійшло висновку, що заявнику були заподіяні тілесні ушкодження середнього ступеня тяжкості, але остаточно встановити серйозність ушкоджень буде можливо тільки через шість місяців.

14. 30 жовтня 2000 року щодо К. було порушено кримінальну справу у зв'язку з умисним заподіянням тілесних ушкоджень середньої тяжкості.

15. 31 жовтня 2000 року батька заявника визнали потерпілим і цивільним позивачем у справі, оскільки на той момент заявник був неповнолітнім.

16. У період з 09 листопада 2000 року до 05 червня 2001 року кримінальне провадження було зупинено «у зв'язку з неможливістю встановити особу нападника».

17. 18 січня 2001 року Луганське обласне бюро судово-медичної експертизи дійшло висновку, що заявнику були заподіяні тілесні ушкодження середнього ступеня тяжкості.

18. 05 червня 2001 року кримінальне провадження було відновлено.

19. 20 червня 2001 року дії К. були перекваліфіковані як «заподіяння тяжких тілесних ушкоджень з необережності». Відповідно до кримінального законодавства цей злочин не підлягав покаранню, якщо нападник не досяг віку кримінальної відповідальності (16 років).

20. 25 червня 2001 року досудове слідство у кримінальній справі щодо К. було закінчено, а справу передано до суду для обрання К. примусових заходів виховного характеру.

21. 14 серпня 2001 року Свердловський міський суд призначив судово-медичну експертизу заявника.

22. 13 грудня 2001 року Луганське обласне бюро судово-медичної експертизи класифікувало ушкодження як тяжкі.

23. 27 лютого 2002 року Свердловський міський суд постановив провести відтворення обстановки та обставин події за участю всіх причетних осіб, їхніх представників і судово-медичного експерта. Відтворення обстановки та обставин події було проведено у березні 2002 року.

24. 29 липня 2002 року прокурор міста Свердловськ поінформував батька заявника, що стосовно слідчого було порушено дисциплінарне провадження у зв'язку із затягуванням розслідування.

25. 18 листопада 2002 року Свердловський міський суд направив справу на додаткове розслідування. Заявник оскаржив цю постанову та клопотав, щоб дії К. були перекваліфіковані на умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень.

26. 28 січня 2003 року Апеляційний суд Луганської області залишив постанову від 18 листопада 2002 року без змін.

27. 20 березня 2003 року дії К. знову були кваліфіковані як заподіяння тяжких тілесних ушкоджень з необережності, а справу передано до Свердловського міського суду для обрання К. примусових заходів виховного характеру.

28. 30 січня 2004 року суд направив справу на додаткове розслідування, оскільки К. вже не був неповнолітнім, а тому суд не міг обрати щодо нього примусові заходи виховного характеру.

29. 30 березня 2004 року Апеляційний суд Луганської області направив справу на новий розгляд.

30. 13 липня 2004 року Свердловський міський суд знову направив справу на додаткове розслідування. Він зазначив, що було незрозуміло, яких тілесних ушкоджень зазнав заявник, середньої тяжкості або тяжких, та чи заподіяв К. такі тілесні ушкодження умисно.

31. 21 вересня 2004 року Апеляційний суд Луганської області залишив цю постанову без змін.

32. 25 жовтня 2004 року слідчий Свердловського МВ УМВС України в Луганській області відмовив у порушенні кримінальної справи щодо К. за фактом умисного заподіяння заявнику тяжких тілесних ушкоджень. Наступного дня справу щодо К. стосовно

заподіяння тяжких тілесних ушкоджень з необережності слідчий направив до суду для прийняття рішення щодо її закриття, оскільки строк для притягнення до кримінальної відповідальності вже закінчився.

33. 03 листопада 2004 року Свердловський міський суд скасував постанову від 25 жовтня 2004 року.

34. 07 грудня 2004 року Апеляційний суд Луганської області змінив постанову від 03 листопада 2004 року та направив справу на додаткове розслідування.

35. У січні 2005 року справу було передано для розслідування до слідчого відділу Краснодонського МВ УМВС України в Луганській області.

36. 11 квітня 2005 року К. було пред'явлено обвинувачення в умисному заподіянні тяжких тілесних ушкоджень, а справу було передано до Краснодонського міськрайонного суду.

37. 14 жовтня 2005 року за клопотанням К. суд постановив провести додаткову судово-медичну експертизу.

38. 19 грудня 2005 року Донецьке обласне бюро судово-медичної експертизи дійшло висновку, що заявнику були заподіяні тілесні ушкодження середнього ступеня тяжкості.

39. 03 квітня 2006 року суд відмовив у задоволенні клопотання батька заявника щодо проведення третьої судово-медичної експертизи для узгодження суперечливих висновків попередніх експертиз 2001 і 2005 років.

40. 26 травня 2006 року суд відмовив у задоволенні аналогічного клопотання прокурора.

41. 03 липня 2006 року суд, зрештою, вирішив задовольнити клопотання батька заявника та постановив провести додаткову судово-медичну експертизу в м. Києві.

42. 08 серпня 2006 року Головне бюро судово-медичної експертизи поінформувало суд, що проведення такої експертизи неможливе до 2008 року.

43. 27 листопада 2006 року заявник отримав третю групу інвалідності (найменший ступінь).

44. 04 липня 2008 року комісія з чотирьох експертів дійшла висновку, що заявник зазнав тяжких тілесних ушкоджень: травма лівого ока та струс головного мозку.

45. 09 жовтня 2008 року Краснодонський міськрайонний суд обрав К. покарання за заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у виді позбавлення волі на строк три роки умовно з випробувальним строком один рік. У судовому засіданні К. визнав себе винним.

46. 23 грудня 2008 року Апеляційний суд Луганської області закрив провадження у справі у зв'язку із закінченням строку для притягнення до кримінальної відповідальності.

47. Того дня суд постановив окрему ухвалу, поінформувавши Раду суддів Луганської області, що провадження у справі тривало занадто довго.

С. Цивільне провадження

48. У вересні 2009 року заявник і його батько ініціювали провадження щодо відшкодування шкоди. Вони вимагали 23 399 українських гривень (далі – грн) в якості відшкодування матеріальної шкоди та 700 000 грн в якості відшкодування моральної шкоди.

49. 26 квітня 2011 року Свердловський міський суд Луганської області присудив заявнику 15 000 грн в якості відшкодування матеріальної шкоди (на той момент приблизно 1 270,65 євро), що мали бути стягнуті з К. Суд також присудив батьку заявника 15 067,16 грн в якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди.

50. 19 вересня і 20 жовтня 2011 року Апеляційний суд Луганської області та Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ відповідно залишили це рішення без змін.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

А. Кримінальний кодекс України (чинний до 01 вересня 2001 року)

«Стаття 10. Відповідальність неповнолітніх

1. Кримінальній відповідальності підлягають особи, яким до вчинення злочину минуло шістнадцять років.

2. Особи, які вчинили злочин у віці від чотирнадцяти до шістнадцяти років, підлягають кримінальній відповідальності лише за ... умисне заподіяння тілесних ушкоджень ...

Стаття 101. Умисне тяжке тілесне ушкодження

1. Умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, або таке, що спричинило втрату будь-якого органу або втрату його функцій, душевну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний з стійкою втратою працездатності не менше ніж на одну третину, або перервання вагітності чи непоправне знівечення обличчя, карається позбавленням волі на строк від двох до восьми років.

...

Стаття 102. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, що не є небезпечним для життя, але таке, що спричинило тривале порушення функцій будь-якого органу або інший тривалий розлад здоров'я без

наслідків, зазначених у статті 101 цього Кодексу, карається позбавленням волі на строк до чотирьох років або виправними роботами на строк до двох років ...

Стаття 105. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження

Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження, –

карається позбавленням волі на строк до одного року або виправними роботами на той же строк.

В. Кримінальний кодекс України (чинний з 01 вересня 2001 року)

«Стаття 22. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність

1. Кримінальній відповідальності підлягають особи, яким до вчинення злочину виповнилося шістнадцять років.

2. Особи, що вчинили злочини у віці від чотирнадцяти до шістнадцяти років, підлягають кримінальній відповідальності лише за ... умисне тяжке тілесне ушкодження ... [і] умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження...

Стаття 105. Звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру

1. Неповнолітній, який вчинив злочин невеликої або середньої тяжкості, може бути звільнений судом від покарання, якщо буде визнано, що внаслідок щирого розкаяння та подальшої бездоганної поведінки він на момент постановлення вироку не потребує застосування покарання.

2. У цьому разі суд застосовує до неповнолітнього такі примусові заходи виховного характеру:

(1) застереження;

(2) обмеження дозвілля і встановлення особливих вимог до поведінки неповнолітнього;

(3) передача неповнолітнього під нагляд батьків чи осіб, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічного або трудового колективу за його згодою, а також окремих громадян на їхнє прохання;

(4) покладення на неповнолітнього, який досяг п'ятнадцятирічного віку і має майно, кошти або заробіток, обов'язку відшкодування заподіяних майнових збитків;

(5) направлення неповнолітнього до спеціальної навчально-виховної установи для дітей і підлітків до його виправлення, але на строк, що не перевищує трьох років. Умови перебування в цих установах неповнолітніх та порядок їх залишення визначаються законом.

3. До неповнолітнього може бути застосовано кілька примусових заходів виховного характеру, що передбачені у частині другій цієї статті. Тривалість заходів виховного характеру, передбачених у пунктах (2) та (3) частини другої цієї статті, встановлюється судом, який їх призначає.

4. Суд може також визнати за необхідне призначити неповнолітньому вихователя в порядку, передбаченому законом.

Стаття 106. Звільнення від кримінальної відповідальності та відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності

1. Звільнення від кримінальної відповідальності та відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності до осіб, які вчинили злочин у віці до вісімнадцяти років, застосовується відповідно до статей 49 та 80 цього Кодексу з урахуванням положень, передбачених цією статтею.

2. Щодо осіб, зазначених у частині першій цієї статті, встановлюються такі строки давності:

...

(3) сім років - у разі вчинення тяжкого злочину.....»

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 3 КОНВЕНЦІЇ

51. Заявник скаржиться на неефективність розслідування у його справі та надмірну тривалість провадження. Він посилається на статті 3, 6 і 13 Конвенції.

Суд, якому належить провідна роль щодо здійснення юридичної кваліфікації фактів справи, вважає, що ці скарги мають розглядатись виключно за процесуальним аспектом статті 3 Конвенції, яка передбачає:

Стаття 3

«Нікого не можу піддано катуванню або нелюдському чи такому, що принижує гідність, поводженню або покарання.»

A. Прийнятність

52. Уряд не надав зауважень щодо прийнятності цієї скарги.

53. Суд зазначає, що ця скарга не є явно необґрунтованою у розумінні підпункту (а) пункту 3 статті 35 Конвенції. Він також зазначає, що вона не є неприйнятною з будь-яких інших підстав. Отже, вона має бути визнана прийнятною.

Б. Суть

54. Уряд стверджував, що слідство у цій справі включало допит вісімнадцяти свідків, чотири допити потерпілого та сім допитів К. Було проведено чотири судово-медичні експертизи та одна судово-балістична експертиза. Оскільки всі причетні особи були неповнолітніми слідство вимагало особливої ретельності та обережності.

55. Також Уряд повторив, що спочатку батько заявника не хотів притягнення К. до кримінальної відповідальності та згодом йому була надана можливість повною мірою брати участь у слідстві.

56. Таким чином, Уряд зазначив, що органи влади вжили всіх можливих заходів для забезпечення доказів у справі, що вимагало особливої ретельності, та забезпечили право заявника на участь у слідстві. У результаті було встановлено винну особу та його дії були правильно кваліфіковані. Отже, у цій справі держава виконала свої зобов'язання за статтею 3 Конвенції.

57. У відповідь заявник стверджував, що за обставин цієї справи допит свідків і судово-медичні експертизи не повинні були тривати більш ніж півроку. Натомість провадження у справі тривало вісім років. Заявник вважав, що державні органи навмисно затягували провадження, щоб дозволити К. уникнути відповідальності.

58. Перш за все, Суд зазначає, що в результаті насильницьких дій приватної особи К., заявник зазнав тяжких тілесних ушкоджень, втратив зір на ліве око та став інвалідом. Отже, поведження, якого він зазнав, досягло необхідного ступеню суворості, щоб підпадати під дію статті 3 Конвенції (див., *a contrario*, рішення у справі «Тончев проти Болгарії» (*Tonchev v. Bulgaria*), заява № 18527/02, пункти 38 – 40, від 19 листопада 2009 року).

59. Суд також нагадує, що його усталена практика є послідовною та чіткою з точки зору того, що стаття 3 Конвенції вимагає від органів влади проведення ефективного офіційного розслідування стверджуваного жорстокого поведження, навіть якщо таке поведження було вчинене приватними особами (див. рішення у справах «Ай проти Туреччини» (*Ay v. Turkey*), заява № 30951/96, пункт 60, від 22 березня 2005 року та «М.С. проти Болгарії» (*M.C. v. Bulgaria*), заява № 39272/98, пункт 151, ЄСПЛ 2003-ХІІ, а також нещодавнє рішення у справі «Бісер Костов проти Болгарії» (*Biser Kostov v. Bulgaria*), заява № 32662/06, від 10 січня 2012 року).

60. Зокрема, стаття 3 Конвенції вимагає від держави прийняття ефективних кримінально-правових норм для попередження вчинення злочинів проти особистої недоторканності, що забезпечуються правоохоронним механізмом для попередження, усунення та покарання за порушення таких норм. З іншого боку, зрозуміло, що зобов'язання держави за статтею 1 Конвенції не може тлумачитися як таке, що вимагає від держави забезпечити через свою правову систему відсутність випадків нелюдського або такого, що принижує, гідність поведження однієї особи до іншої або, якщо таке трапиться, кримінальне провадження обов'язково має привести до застосування певного покарання. Щоб держава понесла відповідальність, на думку Суду, має бути доведено, що національне законодавство та, зокрема, кримінальне законодавство, застосовне до обставин справи, не

передбачає практичного та ефективного захисту прав, гарантованих статтею 3 Конвенції (див. рішення у справі «Беганович проти Хорватії» (*Beganović v. Croatia*), заява № 46423/06, пункт 71, від 25 червня 2009 року з подальшими посиланнями).

61. Мінімальні стандарти ефективності, визначені практикою Суду, включають в себе вимоги, що розслідування має бути незалежним, безстороннім і підлягати громадському контролю, а компетентні органи влади повинні діяти зі зразковою ретельністю та оперативністю (див., *mutatis mutandis*, рішення у справі «Менешова проти Росії» (*Menesheva v. Russia*), заява № 59261/00, пункт 67, ЄСПЛ 2006-III).

62. Процесуальні вимоги статті 3 Конвенції виходять за межі стадії досудового слідства, коли слідство призводить до вчинення юридичних дій у національних судах: провадження в цілому, у тому числі стадія судового розгляду, має відповідати вимогам статті 3 Конвенції. Це означає, що національні суди за жодних обставин не повинні допускати випадків, за яких завдані тілесні та моральні страждання залишатимуться безкарними. Це важливо для забезпечення громадської впевненості у принципі верховенства права і його підтримки, а також у попередженні будь-якої ознаки толерантності органів влади до незаконних дій або співучасті у них (див., *mutatis mutandis*, рішення у справі «Оккалі проти Туреччини» (*Okkāl v. Turkey*), заява № 52067/99, пункт 65, ЄСПЛ 2006 XII (витяги)).

63. У цій справі Суд зазначає, що кримінальне провадження у справі щодо нападника на заявника тривало вісім з половиною років – з 20 червня 2000 року, коли міліцію було поінформовано про подію, до 23 грудня 2008 року, коли суд закрити провадження у справі у зв'язку із закінченням строку притягнення до кримінальної відповідальності.

64. Суд зазначає, що справа, яку розглядали національні органи влади, не вбачається складною. Обставини справи були зрозумілими, а подія обмежувалась лише одним епізодом з невеликою кількістю свідків. Проте національним органам влади знадобилося більше восьми років для розслідування справи. Справу кілька разів повертали на додаткове розслідування, зокрема, у зв'язку з невстановленням основних аспектів справи (ступінь тяжкості заподіяних тілесних ушкоджень і намір К. щодо їхнього заподіяння) після чотирьох років слідства та судового розгляду (див. пункт 30). До моменту ухвалення у справі заявника остаточного рішення строк для притягнення К. до кримінальної відповідальності закінчився.

65. Суд також зазначає, що у провадженні були значні періоди бездіяльності. Зокрема, з невідомих підстав провадження було припинено на пів року (див. пункт 16), а національним органам влади знадобилося більше двох років для проведення остаточної судово-медичної експертизи у справі заявника (див. пункти 42 і 44). Тривалий

характер слідства та судового розгляду було визнано самими національними органами влади (див. пункти 24 і 47).

66. У світлі викладеного Суд доходить висновку, що у цій справі органи влади не провели ефективного розслідування тверджень заявника про жорстоке поводження, що призвело до закінчення відповідного строку і неможливості подальшого притягнення до кримінальної відповідальності. Отже, було порушено процесуальний аспект статті 3 Конвенції.

II. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ КОНВЕНЦІЇ

67. Заявник також скаржився на несправедливість провадження у кримінальній справі щодо К. Він посилався на статті 6 і 14 Конвенції.

68. Уважно розглянувши доводи заявника у світлі всіх наявних матеріалів та з огляду на належність оскаржуваних питань до сфери його компетенції Суд вважає, що вони не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією.

69. Отже, ця частина заяви має бути визнана неприйнятною як явно необґрунтована відповідно до підпункту (а) пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

70. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію.»

A. Шкода

71. Заявник вимагав 75 000 євро в якості відшкодування моральної шкоди.

72. Уряд заявив, що вимоги заявника були необґрунтованими.

73. Ухвалюючи рішення на основі засадах справедливості, Суд присуджує заявнику 7 500 євро в якості відшкодування моральної шкоди.

B. Судові та інші витрати

74. Заявник не вимагав компенсації судових та інших витрат.

С. Пеня

75. Суд вважає за належне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу за статтею 3 Конвенції щодо неефективного розслідування прийнятною, а решту скарг у заяві – неприйнятними;
2. *Постановляє*, що було порушено процесуальний аспект статті 3 Конвенції;
3. *Постановляє*, що:
 - (а) упродовж трьох місяців з дня, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити заявнику 7 500 (сім тисяч п'ятсот євро) та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в українські гривні за курсом на день здійснення платежу;
 - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 13 липня 2012 року відповідно до пунктів 2 та 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Стівен Філліпс
(*Stephen Phillips*)
Заступник Секретаря

Дін Шпільман
(*Dean Spielmann*)
Голова